

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри



Марія ШПАК

«27» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Рівень вищої освіти	другий (<u>магістерський</u>)
Галузь знань	<u>A Освіта</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>A2 Дошкільна освіта</u> (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	<u>Дошкільна освіта</u> (найменування освітньої програми)
Мова навчання	<u>українська</u>

2025– 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика науково-педагогічних досліджень» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дошкільна освіта» спеціальності А2 Дошкільна освіта галузі знань А Освіта

Розробник:

Ярослава КОДЛЮК – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти.

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти

_____  Марія ШПАК

Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Дошкільна освіта
2	Спеціальність	A2 Дошкільна освіта
3	Галузь знань	A Освіта
4	Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський)
5	Статус дисципліни	Обов'язкова
6	Мова навчання	Українська
7	Курс	1
8	Семестр	1
9	Кількість змістових модулів	1
10	Форма підсумкового контролю	Залік
11	ІНДЗ	Реферат
11	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	3 кредити
12	Загальна кількість годин	90
13	Аудиторні заняття (год.)	28 – д. ф. н., 18 – з. ф. н.
14	Лекції (год.)	10 – д. ф. н., 8 – з. ф. н.
15	Практичні заняття (год.)	18 – д. ф. н., 10 – з. ф. н.
16	Самостійна робота студента (год.)	62 – д. ф. н., 72 – з. ф. н.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 60% : 40%

для заочної форми навчання – 40% : 60%

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «**Методика науково-педагогічних досліджень**»: ознайомити студентів із теоретичними основами організації педагогічного дослідження; виробити вміння реалізувати вимоги до підготовки основних видів наукових робіт студентів у практичній діяльності з дотриманням правил академічної доброчесності, а також забезпечити набуття ними певних якостей: сформована інформаційна культура; володіння стратегіями усвідомленого читання; володіння ключовою компетентністю «навчання впродовж життя» (умінням учитися); здатність до саморозвитку та самовдосконалення.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти **такими компетентностями**:

- КЗ-3: здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- КЗ-4: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

3. Результати навчання

Згідно з вимогами навчальної програми студенти повинні:

- *розуміти* сутність науково-педагогічного дослідження, його категоріальний апарат; *знати* форми викладу результатів наукових досліджень, систему методів педагогічного дослідження та його етапи, основні пошукові системи мережі Інтернет, правила оформлення списку використаної літератури, форми організації науково-дослідної роботи студентів у педагогічному закладі вищої освіти; *усвідомлювати* основні положення академічної доброчесності та способи її забезпечення;

- *вміти* відбирати методи науково-педагогічного дослідження з урахуванням наукової проблеми; визначати його поетапність; здійснювати пошук наукових джерел із застосуванням сучасних інформаційних технологій, самостійно опрацьовувати наукові джерела; узагальнювати емпіричний матеріал із проблеми дослідження; реалізувати вимоги до підготовки основних видів наукових робіт (реферат, індивідуальне навчально-дослідне завдання, курсова робота, кваліфікаційна робота) у практичній діяльності; дотримуватися правил академічної доброчесності.

Вивчення навчальної дисципліни «Методика науково-педагогічних досліджень» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

- *ПРН 1*: критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні;

- *ПРН 4*: аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності;

– *ПРН 10*: володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні засади наукових досліджень у педагогіці.

Поняття про науково-педагогічне дослідження. Класифікація наукових досліджень за їхньою спрямованістю: фундаментальні, прикладні та розробки. Результат педагогічного дослідження як продукт наукової або науково-методичної діяльності, що містить нові знання (моделі, концепції, підходи тощо) у сфері освіти.

Форми викладу результатів наукових досліджень: наукові реферати; звіти про науково-дослідну роботу; тези, наукові статті; дисертації, автореферати дисертацій; депоновані рукописи; монографії; підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації та ін.

Поняття «наукова школа». Діяльність наукових шкіл. Наукова школа академіка Алли Богуш.

Науковий апарат педагогічного дослідження. Окреслення проблеми як результат глибокого вивчення стану наукової літератури і педагогічного досвіду, обґрунтування актуальності дослідження (соціальний, педагогічний (теоретичний) і методичний (практичний) аспекти); формулювання теми дослідження; визначення об'єкта (частина педагогічної дійсності, на яку спрямований процес пізнання), предмета (найбільш значущі із практичної та теоретичної точки зору властивості, сторони, особливості об'єкта дослідження, які підлягають безпосередньому вивченню), мети (обґрунтоване уявлення про результат, який дослідник планує одержати) і завдань дослідження (конкретизація загальної мети дослідження; послідовність дій, які потрібно виконати, щоб досягнути мети); розроблення гіпотези (обґрунтоване припущення про те, як, яким шляхом, за рахунок чого можна одержати шуканий результат). Характеристика наукової новизни, теоретичного і практичного значення дослідження.

Тема 2. Система методів і методика педагогічного дослідження.

Методи педагогічного дослідження як способи вивчення педагогічних явищ, отримання наукової інформації про них з метою визначення закономірних зв'язків, відношень і побудови наукових теорій.

Методи вивчення педагогічного досвіду (емпіричні): спостереження, методи опитування (бесіда, інтерв'ю, анкетування), вивчення результатів діяльності учнів (письмових, графічних, контрольних робіт, малюнків тощо) та шкільної документації (особових справ учнів, медичних карт, класних журналів, протоколів

зборів, засідань тощо). Педагогічний експеримент: його призначення, етапи (констатувальний, формувальний, контрольний), особливості проведення.

Методи теоретичного аналізу (теоретичні): аналіз, синтез, узагальнення, класифікація. Індуктивні й дедуктивні методи.

Математичні (реєстрація, ранжування і шкалування) та статистичні (за допомогою них визначаються середні величини отриманих показників) методи, які передбачають використання відповідних формул, застосування довідників і дають можливість відобразити кількісну залежність у вигляді графіків, діаграм, таблиць.

Етапи педагогічного дослідження: визначення проблеми дослідження; ґрунтовне опрацювання наукових джерел; вивчення шкільної практики; формулювання гіпотези дослідження; проведення експерименту; зіставлення експериментальних даних із масовою практикою; узагальнення результатів дослідження, формулювання висновків; оформлення результатів дослідження.

Тема 3. Робота з науковою літературою.

Вивчення наукового фонду з проблеми дослідження. Відбір джерел, які необхідно опрацювати: нормативні документи і законодавчі акти; підручники з педагогіки, психології і предметних методик; монографічні видання; журнальні статті; методичні матеріали. Наукові фахові видання України.

Аналіз літературних джерел.

Правила роботи з навчальною / науковою літературою. Види читання. Помітки в тексті. Занотовування змісту прочитаного: виписки, тези, план, конспект.

Правила пошуку наукової інформації в мережі Інтернет. Ключові слова проблеми дослідження. Основні пошукові системи. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського як один із найбільших джерел наукової інформації. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.

Список літератури як необхідний елемент довідкового апарату будь-якої друкованої праці: монографії, магістерської роботи, статті та ін. (опублікованої чи неопублікованої). Способи розстановки бібліографічних описів джерел: алфавітний, хронологічний, систематичний, нумераційний (у порядку першого згадування публікацій у тексті роботи).

Бібліографічний опис документа. Правила складання бібліографічного опису документа (регламентуються державним стандартом «ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання»).

Тема 4. Академічний / науковий текст.

Поняття про академічний / науковий текст, його структура.

Етапи підготовки наукового тексту. Мова та стиль викладу результатів наукового дослідження.

Основні види наукових робіт студентів: реферат, індивідуальне навчально-дослідне завдання, курсова робота, кваліфікаційна робота.

Структура наукової статті, у т. ч. анотація, ключові слова.

Тема 5. Магістерська робота в педагогічному закладі вищої освіти.

Магістерська робота як самостійна наукова робота студента, що виконує кваліфікаційну функцію; її призначення.

Структура магістерської роботи: титульний аркуш, анотація, зміст, вступ, розділи і підрозділи основної частини та висновки до розділів, висновки, список використаних джерел, додатки. Наповнення кожної частини. Магістерські роботи експериментального та теоретичного характеру.

Процедура захисту магістерської роботи: підготовка до захисту; сам процес захисту магістерського дослідження. Критерії оцінювання магістерської роботи.

Тема 6. Академічна доброчесність у педагогічному закладі вищої освіти.

Поняття про академічну доброчесність, її філософські засади. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти. Порушення академічної доброчесності (види). Плагіат як привласнення авторства на чужий твір науки, літератури, мистецтва або на чуже відкриття, винахід чи раціоналізаторську пропозицію, а також використання у своїх працях чужого твору без посилання на автора. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.

Підготовка майбутніх вихователів до формування академічної доброчесності в дітей дошкільного віку.

4.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота		лекції	практичні заняття	самостійна робота
Тема 1. Теоретичні засади наукових досліджень у педагогіці	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 2. Система методів і методика педагогічного	12	2	2	8	12	2	2	8

дослідження								
Тема 3. Робота з науковою літературою	21	2	4	15	20	2	2	16
Тема 4. Академічний / науковий текст	12	2	2	8	10	–	–	10
Тема 5. Магістерська робота у педагогічному закладі вищої освіти	19	–	4	15	22	–	2	20
Тема 6. Академічна доброчесність у педагогічному закладі вищої освіти	14	2	4	8	14	2	2	10
Всього	90	10	18	62	90	8	10	72

4.3. Теми лекцій

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Теоретичні засади наукових досліджень у педагогіці	2	2
2	2	Система методів і методика педагогічного дослідження	2	2
3	3	Робота з науковою літературою	2	2
4	4	Академічний / науковий текст	2	–
5	5	Магістерська робота у педагогічному закладі вищої освіти	–	–
6	6	Академічна доброчесність у педагогічному закладі вищої освіти	2	2
		Всього	10	8

4.4. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Теоретичні засади наукових досліджень у педагогіці	2	2
2	2	Система методів і методика педагогічного дослідження	2	2
3	3	Робота з науковою літературою	4	2
4	4	Академічний / науковий текст	2	–
5	5	Магістерська робота у педагогічному закладі вищої освіти	4	2
6	6	Академічна доброчесність у педагогічному закладі вищої освіти	4	2
		Всього	18	10

4.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.н./з.ф.н.)
1.	Тема 1. Теоретичні засади наукових досліджень у педагогіці. 1. Поняття про науково-педагогічне дослідження. 2. Діяльність наукових шкіл. Наукова школа академіка Олександри Савченко. 3. Науковий апарат педагогічного дослідження. 4. Форми викладу результатів наукових досліджень. <i>Література</i> • Науковий простір академіка Олександри Савченко / упоряд.: Я. П. Кодлюк, Т. Я. Довга, Л. М. Заліток, О. С. Покусова; за ред. Я. П. Кодлюк. Київ: Богданова А.М.,	8/8

	2012. С. 69–214. - Оліяр М. П., Русин Г. А., Червінська І. Б. Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід): навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. С. 35–59. - Ярошук Лілія. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. 2-е вид., оновл. Saarbrücken-Riga: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2019. С. 21–86.	
2.	Тема 2. Система методів і методика педагогічного дослідження. - Емпіричні методи дослідження. - Теоретичні методи дослідження. - Математичні та статистичні методи дослідження. - Етапи педагогічного дослідження. <i>Література</i> - Оліяр М. П., Русин Г. А., Червінська І. Б. Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід): навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. С. 75–93, 108–119. - Ярошук Лілія. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. 2-е вид., оновл. Saarbrücken-Riga: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2019. С. 79–83.	8/8
3.	Тема 3. Робота з науковою літературою. - Вивчення наукового фонду з проблеми дослідження. - Пошук наукової інформації в мережі Інтернет. - Правила оформлення списку використаних джерел. <i>Література</i> - Оліяр М. П., Русин Г. А., Червінська І. Б. Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід): навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. С. 93–107. - Приклади оформлення списку використаних джерел,	15/16

	відповідно до ДСТУ 8302:2015 / Онишків З. М., Кодлюк Я. П., Матіяш В. В. <i>Методичні рекомендації щодо написання курсових робіт з педагогіки (для студентів спеціальності «Початкова освіта»</i>). Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. С. 22–26. URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=254560 Ярошук Лілія. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. 2-е вид., оновл. Saarbrücken–Riga: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2019. С. 86–104.	
4.	Тема 4. Академічний / науковий текст - Поняття про академічний текст, його структура. - Етапи написання академічного тексту. - Мова та стиль викладу результатів наукового дослідження. - Основні види наукових робіт студентів: реферат, індивідуальне навчально-дослідне завдання, курсова робота, кваліфікаційна робота. - Структура наукової статті. <i>Література</i> - Етапи написання академічного тексту. URL: https://library.sumdu.edu.ua/uk/doslidnyku/akademichne-pismo/napysannia-naukovoho-tekstu/etapy-napysannia-akademichnykh-tekstiv.html - Оліяр М. П., Русин Г. А., Червінська І. Б. Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід): навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. С. 119–122. - Ярошук Лілія. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. 2-е вид., оновл. Saarbrücken–Riga: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2019. С. 23–29, 60–72.	8/10
5.	Тема 5. Магістерська робота в педагогічному закладі вищої освіти. - Призначення магістерської роботи. - Структура магістерської роботи. Наповнення кожної частини.	15/20

	3. Процедура захисту магістерської роботи. 4. Критерії оцінювання магістерської роботи. <i>Література</i> - Оліяр М. П., Русин Г. А., Червінська І. Б. Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід): навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. С. 124–147. - Приклади оформлення списку використаної літератури згідно з ДСТУ 8302:2015 / Онишків З. М., Кодлюк Я. П., Матіяш В. В. <i>Методичні рекомендації щодо написання курсових робіт з педагогіки (для студентів спеціальності «Початкова освіта»)</i>. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. С. 22–26. URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=254560 - Ярошук Лілія. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. 2-е вид., оновл. Saarbrücken–Riga: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2019. С. 104–114.	
6.	Тема 6. Академічна доброчесність у педагогічному закладі вищої освіти. - Поняття про академічну доброчесність, її філософські засади. - Дотримання та порушення академічної доброчесності. - Відповідальність за порушення академічної доброчесності. <i>Література</i> - Закон України «Про академічну доброчесність» (2022). - Матеріали про академічну доброчесність та етику академічних відносин в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (сайт університету). - Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf - Що таке академічна доброчесність. URL:	8/10

	https://lib.zsmu.edu.ua/p_78.html	
	Всього	62/72

4.6. Орієнтовна тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань

Підготувати реферат на одну із запропонованих тем:

- Формування передумов навчальної діяльності старших дошкільників.
- Мотиваційна готовність старших дошкільників до навчання у школі.
- Інтелектуальна готовність старших дошкільників до навчання у школі.
- Вольова готовність старших дошкільників до навчання у школі.
- Структура наукового тексту.
- Вимоги до наукового тексту.
- Етапи підготовки наукового тексту.

5. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «**Методика науково-педагогічних досліджень**» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- тестові завдання;
- поточне опитування;
- презентації результатів виконаних індивідуальних навчально-дослідних завдань;
- виступи на наукових заходах;
- аналіз нормативно-правових документів.

6. Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни «**Методика науково-педагогічних досліджень**» використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль – здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на практичних заняттях та виконання ними завдань самостійної роботи;
- підсумковий контроль – застосовується після вивчення навчальної дисципліни. Оцінка підсумкового контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення курсу, виконання контрольної роботи та індивідуального навчально-дослідного завдання.

7. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання на практичних заняттях

За роботу на практичному занятті студент може отримати максимум **5 балів**.

5 балів: студент демонструє ґрунтовні знання матеріалу практичного заняття в повному обсязі, вільно висловлює думку з проблемних питань, виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та вмінь.

4 бали: студент демонструє повні, системні знання з практичного заняття, вільно висловлює думку з проблемних питань, однак при викладі матеріалу допускає несуттєві помилки.

3 бали: студент демонструє знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, допускає суттєві помилки при викладі матеріалу, але спроможний усунути їх із допомогою викладача.

2 бали: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу практичного заняття, що складає менше 50% необхідного обсягу, не знає основної термінології, не вміє логічно висловлюватися.

1 бал: студент демонструє фрагментарні знання практичного заняття, які є частково правильними; відповідь містить грубі помилки, відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням питання.

0 балів: студент не володіє знаннями з практичного заняття, відповідь неправильна або відсутня взагалі.

Критерії оцінювання індивідуальних навчально-дослідних завдань

Максимальна оцінка – **15 балів**

1. Обґрунтування актуальності проблеми (2 бали).
2. Повнота у розкритті теми (5 балів).
3. Оригінальність і доказовість суджень (2 бали).
4. Структурованість викладу матеріалу (4 балів).
5. Дотримання вимог щодо технічного оформлення (2 бали).

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1						Модуль 2	Модуль 3	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	ІНДЗ	Підсумковий контроль	
60 б.						15 б.	25 б.	100 б.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
65-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	F _x	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійний проектор – демонстрування презентацій.
2. Комп'ютери з доступом до Інтернету – пошук наукових джерел, ознайомлення із сайтами наукових бібліотек.

Методичне забезпечення

- методичні розробки практичних занять;
- тестові завдання;
- дидактичні матеріали з курсу;
- зразки наукових статей, курсових і магістерських робіт;
- нормативні документи МОН України.

9. Рекомендована література

Основна

1. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця, 2008. 278 с.
2. Енциклопедія освіти / гол. ред. В.Г. Кремень; заст. гол. ред. В.Г. Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С.О. Сисоєва; редкол.: О.І. Ляшенко,

- С.Д. Максименко, Н.Г. Ничкало, П.Ю. Саух та ін. 2-ге вид., доповн. та переробл. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 1144 с.
3. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Слово, 2009. 240 с.
 4. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Кондор, 2009. 206 с.
 5. Медвідь Л.А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні: навч. посіб. Київ: Вікар, 2003. 335 с.
 6. Методологія та методика науково-педагогічних досліджень: навчальний посібник / І.О. Смолюк, А.І. Смолюк, С.В. Смолюк, В.І. Смолюк. Луцьк: Вежа-Друк, 2025. 340 с.
 7. Оліяр М.П., Русин Г.А., Червінська І.Б. Основи науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Івано-Франківськ, 2013. 214 с.
 8. Організація та методологія наукових досліджень: навч. посіб. / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
 9. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
 10. Ростовський В.С., Дібрівська Н.В. Основи наукових досліджень та технічної творчості: підруч. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 96 с.
 11. Терещук Г., Алексієвець М., Алексієвець Л. Наукові дослідження: теорія та організація: навчальний посібник для студентів. 4-е випр. та доп. видання. Тернопіль: Вектор, 2013 362 с.
 12. Чепіль М., Ревть А. Організація наукових досліджень у галузі дошкільної освіти: навч. посіб. Дрогобич, Посвіт, 2024. 184 с.
 13. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підруч. 6-те вид., переробл. і доповн. Київ: Знання, 2008. 310 с.

Допоміжна

1. Гордієнко С.Г. Молодому науковцю коротко про необхідне: наук.-практ. посіб. Київ: КНТ, 2007. 92 с.
2. Колесников О.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид., випр. та доповн. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 144 с.
3. Кустовська О.В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: курс лекцій. Тернопіль: Економічна думка, 2005. 124 с.
4. Пилипчук М.І., Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2007. 270 с.
5. Соловйов С.М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 176 с.
6. Тушева В.В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: «Федорко», 2014. 408 с.

7. Цехмістрова Г.С. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид., доповн. Київ: Слово, 2012. 352 с.

14. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) (2025). URL: <https://gdc.cprpp.org.ua/bazovij-komponent-doshkilnoi-osviti-derzhavnij-standart-doshkilnoi-osviti-23-27-16-23-08-2025/>
- Державний стандарт початкової освіти (2018). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
- Закон «Про дошкільну освіту» (2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
- Закон України «Про академічну доброчесність» (2022). URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA-3.-%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82-%D0%97%D0%A3-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%83-%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C_%D0%BB%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%8C2022.pdf
- Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
- Закон України «Про освіту» (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020). URL: https://urst.com.ua/act/pro_povnu_zagalnu_serednyu_osvitu
- Положення про академічну доброчесність та етику академічних відносин в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка. URL: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_academich_dobroches.jpg.pdf
- Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». URL: <https://msu.edu.ua/library/wp-content/uploads/2019/02/prykklady-oformlennja-bibliohrafichnoho-opysu-zhidno-dstu-8302.pdf>
- Що таке академічна доброчесність. URL: https://lib.zsmu.edu.ua/p_78.html